

(א ונפיל כע; ג, ד ונפיל יח, ט ונפיל יח, יט ונפיל יח.)

תורה אור השלם

1. וְעִשְׂתָּ בְיּוֹם הַחֲדָשׁ וּבְיוֹם הַחֲדָשׁ לִירֵחָהּ וּנְתַתְּ אֶת־בֶּרֶךְ הַחֲדָשׁ וְנָתַתְּ שְׂמֵחָה מִיּוֹם לַיּוֹם הַחֲדָשׁ הַזֶּה לְכֶם רָאשׁ תְּהִי־רֵאשׁוֹן הָאֵשׁ וְהָאֵשׁ לְכֶם לְחֻדְשֵׁי הַשָּׁנָה: שְׂמֹת ל' יח שְׂמֹת י' ב
2. כִּי בָּהּ אָמַר יי' צְבָאוֹת פְּקֻדְתִּי אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה עִמָּלְךָ לְיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר שָׁם לֹו בְּדָרְךָ בְּעַלְתּוֹ מִמְצָרָיו:
3. כִּי בָּהּ אָמַר יי' צְבָאוֹת רָאשׁוֹן בְּאֶחָד לַחֲדָשׁ תִּקְחֵן פֶּן בִּקְרַתִּימֵן וְחִטָּאתֵן אֶת הַמִּקְדָּשׁ: יוֹחֲזֵאל מִה יח
4. וְיִקְרָתִי עֲלֵיכֶם מִיּוֹם שְׁטוּרֵיכֶם וְתִרְחַבְתֶּם מִבֵּית טַמְאוֹתֵיכֶם וּמִבֵּית גְּלוּלֵיכֶם אֲשֶׁר־אָחֲזֶכֶם: יוֹחֲזֵאל לֹו כִּי
5. כִּי בָּהּ אָמַר אֲדָנָי יי' בְּרָאשׁוֹן בְּאֶחָד לַחֲדָשׁ תִּקְחֵן פֶּן בִּקְרַתִּימֵן וְחִטָּאתֵן אֶת הַמִּקְדָּשׁ: יוֹחֲזֵאל מִה יח

הגהות הב"ח

- (א) רש"י ד"ה וכן תנא דני שמואל בתוספתא שהלך בנייתא זו חזו: (ב) ד"ה הוה דאיקלע וכו' ככני המא דר' תינאי:

מוסף רש"י

הל להיות ר"ח דלר, בפרשה הסמוכה לה. לפרשת שקלים (לער כס). ובפולין אותה. בשנת שנה אע"פ שקלאה כלאשונה (סס).

בני העיר פרק רביעי מגילה

ל.

**עין משפט
גר מצוה**

גה א מיי פ"ג מהל' תפלה הלכה כ: ג ב ג מיי שם הלכה כ טו"ע א"ח סימן מרפ"ה ע"פ ה: ג ד ה מיי שם הלכה כ: ג ח ו מיי שם טו"ע שם טע"ף ג: ג ט ז מיי שם טו"ע שם טע"ף ג: ט ח ט מיי שם טו"ע שם טע"ף ד:

רבינו חננאל

אמר אביי קרו שיתא מואתא תצוה עד ועשית כיוור נחשת וחד חודר וקורא מכי תשא עד ועשית כיוור נחשת. וקיימא לן כותיה. חל להיות ראש חודש אדר בכי תשא עצמה, אמר אביי קרו שיתא מכי תשא עד ויקהל, וחד חודר וקורא מכי תשא עד ועשית כיוור נחשת. וקיימא לן כותיה דתניא כותיה. איתמר ראש חודש אדר שחל להיות בערב שבת, רב אמר מקדימין וקורין פרשת שקלים בשבת שהיא כ"ו יום בשבט, שאם לא תקרא כך אלא בשבת שהיא שני ימים באדר בצרי יומי דשלחנות, בענן משעה שממשיעין בשקלן עד ט"ו [באדר, ט"ו יום] ואחר כך יוצאין השולחנות, והנה אם תשמע בשני ימים לאדר נמצאו השולחנות יוצאין בי"ד יום, ופריק שמואל דאמר מאחרין וקורין בשבת שהיא שני ימים באדר, כיון דשלחנות כל אימת דחל י"ה באדר בערב שבת לא נפקי עד חד בשבת, לא בצרי. ואקשינן לשמואל דתניא איזו היא שבת ראשונה כל שחל ראש חודש אדר להיות בתוכה [ואפילו בערב שבת], ודייקין מאי לאו ערב שבת דומיא דתוכה, מה כשחל להיות בתוכה מקדימין וקרינן פרשת שקלים, אף כשחל ראש חודש אדר בערב שבת מקדימין וקרינן משבת שבערה, ופריק שמואל לא תימא בתוכה אלא בה, וכן היא סוגיא דמתניתא, איזו היא שבת ראשונה כל שחל ראש חודש אדר להיות בתוכה [בה] ואפילו בערב שבת. פי' בה, בשבת עצמה, כשם כשחל להיות ראש חודש אדר בשבת עצמה קורין בו פרשת שקלים, כך אפי' אם חל להיות בערב שבת קורין בשבת עצמה. והא פלוגתא דרב ושמואל תנאי היא, דתניא מסרגין לשבתות דבירי ר' יהודה כר, פי' מסרגין מפסיקין, דתנן קראה סירוגין, ומפרישין פסיקי פסיקי, ואמר ר' שמעון (מ) אימתי אני אומר אין מסרגין, כלומר שאין מפסיקין אלא שקורין שבת אחר שבת, בזמן שחל ראש חודש אדר

אמרי אוקומי הוא דמוקמי הסס. כלומר אין הדבר ניכר לשם פרשת שקלים אלא סבירי שלא נסתיימה פרשת ואתה תצוה עד כאן: וחד האני וקרי. חזר ושונה לקרות מכי תשא עד ועשית כיוור נחשת וגו': **כופלה בשבטות.** שקורין אותה שני שבטות זו אחר זו: **רב אמר מקדימין.** וקורין כפי משא לשבת שעבר כדמנן צמתני: **דאם כן.** דמאחרין צברי להו לשולחנות משני שבטות דאמרינן לעיל^א משום ששולחנות הולכין ליטב צמדינה צ"טו מקדימין וקורין מלאש חודש שהיו דורשין שמי שבטות לפנין כרצן שמעון גן גמליאל ואם תאחר עד למחרת ראש חדש אין כאלן הקדמה שמי שבטות: **חמיסר צמעני שבה מיקלע.** ולאותו היום לא יתחילו ללכת ולשבת צמדינה מפני כבוד השבת: **לא נפקי עד בה צבצב.** וכי מאחרת נמי איכא שמי שבטות הלכך מאחרין כדי שלא תמטרך להפסיק בין צ' פרשיות: **בסוך שבה דוקא.** דלוי מאחרת ודאי צברי להו יומי לשולחנות: **אמר שמואל.** האי בתוכה דקמני לאו מוך שבו אלל תוך שבת עלמנו: **וקן תנא דני שמואל.** בתוספתא (א) דהך צרייתא אי זו היא שבת ראשונה כל שחל ר"ח אדר להיות זה ציוס שבת עלמנו ואפילו חל בערב שבת של אתמול כאלו חל זה. אלמא מאחרין שמקדימין לשעבר דל"כ צברי להו יומי לשולחנות ומפסיקין לשבת הבאה ולשבת שלישית קורין וזכר כדי שיהא סמוכה וזכר לפורים: **אין מסרגין.** כדמפרש ואזיל: **אימתי אני אומר אין מסרגין בזמן שחל להיות בערב שבת.** דני נמי מאחרין לא צברי יומי לשולחנות כדאמר שמואל לעיל סוף סוף שולחנות לא יתבי עד חד בשבת הלכך מאחרין ואין כאלן סירוג: **אלל בזמן שחל להיות בסוך שבת.** דאי מאחרת לה צברי להו יומי לשולחנות על כרחן נקדים ויש כאלן סירוג: הכי גרסינן כי **יכי דלל ליקדוס עשייה לזכירה:** סנן צניסה וזכור. קא סלקא דעתך כאלש חדש אדר שחל להיות בשבת קאי דמירי זיה רישא דמתנייתא: **שניה להפסקה.** כלומר לאו ארישא קאי אלל אסיפא קאי דקמני חל להיות בתוך השבת מקדימין לשעבר ומפסיקין לשבת הבאה ועלה קאי ואמר צבצב של אחר הפסקה קורין וזכר ונתון שזע שלאחריה יח פורים: **איזו היא שבת שניה.** כלומר שבת של פרשה שניה פרשת וזכר: **בסוכה.** לאחריה ואפילו חל פורים בערב שבת: **בה.** ציוס שבת עלמנו קורין הפרשה זו ציוס ואפילו חל בערב שבת אתמול כאלו חל לשבת שלמחר והיינו כשמואל: **חל להיות פורים בשבת.** דצרי הכל אין קורין וזכר לשעבר דהא השתא לא קדמה עשייה לזכירה וגבי מוקפין קדמה וזכירה לעשייה: **עדיין היא מחלוקת.** אף בזו אמר רב מקדימין כדי שתקדם וזכירה לעשייה דעיריות:

ויקהל וחד תני וקרי מכי תשא עד ועשית תניא כוותיה דאביי חל להיות בכי תשא עצמה קורין אותה וכופולין אותה: חל להיות בתוך השבת מקדימין לשבת שעברה: איתמר ר"ח אדר שחל להיות בערב שבת רב אמר מקדימין ושמואל אמר מאחרין רב אמר מקדימין דאם כן בצרי להו יומי שולחנות ושמואל אמר מאחרין אמר לך סוף סוף חמיסר במעלי שבתא מיקלע ושולחנות לא נפקי עד חד בשבת הלכך מאחרין תנן חל להיות בתוך השבת מקדימין לשעבר ומפסיקין לשבת אחרת מאי לאו אפילו בע"ש לא בתוך השבת דוקא ת"ש איזו היא שבת ראשונה כל שחל ר"ח אדר להיות בתוכה ואפילו בערב שבת מאי לאו אפילו בע"ש דומיא דתוכה מה תוכה מקדימין אף ע"ש מקדימין אמר שמואל בה וכן תנא דבי שמואל בה כתנאי מסרגין לשבתות דבירי ר' יהודה הנשיא ר"ש בן אלעזר אומר אין מסרגין אמר ר"ש בן אלעזר אימתי אני אומר אין מסרגין בזמן שחל להיות בע"ש אבל בזמן שחל להיות בתוך השבת מקדים וקורא משבת שעברה אע"פ שהוא שבט: בשנייה וזכור וכו': איתמר פורים שחל להיות בע"ש רב אמר מקדימין פרשת וזכור ושמואל אמר מאחרין רב אמר מקדימין כי היכי דלא תיקדום עשייה לזכירה ושמואל אמר מאחרין אמר לך כיון דאיכא מוקפין דעבדי בחמיסר עשייה וזכירה בהדי הדדי קא אתיין תנן בשניה וזכור והא כי מיקלע ריש ירחא בשבת מיקלע פורים בערב שבת וקתני בשניה וזכור אמר רב פפא מאי שניה שניה להפסקה תא שמע איזו שבת שניה כל שחל פורים להיות בתוכה ואפילו בערב שבת מאי לאו ערב שבת דומיא דתוכה מה תוכה מקדימין אף ערב שבת מקדימין אמר שמואל בה וכן תנא דבי שמואל בה חל להיות בשבת עצמה אמר ר"ה לדברי הכל אין מקדימין ורב תנמן אמר עדיין היא מחלוקת איתמר נמי א"ר חייא בר אבא אמר רבי אבא אמר רב פורים שחל להיות בשבת מקדים וקורא משבת שעברה וזכור: בשלישית פרה אדומה וכו': תנו רבנן י"אזו היא שבת שלישית כל שסמוכה לפורים מאחריה איתמר ר' חמא בר' חנינא אמר שבת הסמוכה לר"ח ניסן ולא פליגי הא דאיקלע ר"ח ניסן בשבת הא דאיקלע באמצע שבת: ברביעית החדש הזה לכם: תנו רבנן י"ח אדר שחל להיות בשבת קורין כי תשא ומפטירין ביהודיע ואי זו היא שבת ראשונה כל שחל ר"ח אדר להיות בתוכה ואפילו בערב שבת ובשניה וזכור ומפטירין פקדתי ואי זו היא שבת שניה כל שחל פורים להיות בתוכה ואפילו בערב שבת שלישית פרה אדומה ומפטירין וזרקתי עליכם ואי זו היא שבת שלישית כל שסמוכה לפורים מאחריה ברביעית החדש הזה ומפטירין כה אמר ה' [אלהים] בראשון באחד לחדש ואיזו

איזו היא שבת שלישית: הא דאיקלע ראש חדש ניסן ציוס שבת. שלא הולכך להקדים פרשת החודש לשבת שעברה קרינן לשבת שעברה פרה אדומה כרזי (ט) אחא צרי חנינא ולא כסמוכה לפורים לסמוך אזהרת טמאים לפסח. והיכא דחל ראש חדש ניסן צמלע שבת שהולכנו לקרות פרשת החדש צבצב שבת: **סנו רבנן כו'.** צרייתא זו מפורשת למעלה כסירוגין לרב כדלית ליה ולשמואל כדלית ליה: וא"ל

אמרי אוקומי הוא דקא מוקמי התם אלא אמר אביי "קרו שיתא מואתה תצוה עד ועשית וחד תני וקרי מכי תשא עד ועשית מיתיבי^ב חל להיות בפרשה הסמוכה לה בין מלפניה בין מלאחריה קורין אותה וכופולין אותה בשלמא לאביי נחא אלא לר' יצחק נפחא קשיא אמר לך ר' יצחק נפחא ולאביי מי נחא תינח לפניה לאחריה היכי משכחת לה אלא מאי אית לך למימר כופלה בשבתות הכא נמי כופלה בשבתות חל להיות בכי תשא עצמה א"ר יצחק נפחא קרו שיתא מן ועשית עד ויקהל לה אביי השתא אמרי למפרע הוא דקרי אלא אמר אביי קרו שיתא עד

ויקהל וחד תני וקרי מכי תשא עד ועשית תניא כוותיה דאביי חל להיות בכי תשא עצמה קורין אותה וכופולין אותה: חל להיות בתוך השבת מקדימין לשבת שעברה: איתמר ר"ח אדר שחל להיות בערב שבת רב אמר מקדימין ושמואל אמר מאחרין רב אמר מקדימין דאם כן בצרי להו יומי שולחנות ושמואל אמר מאחרין אמר לך סוף סוף חמיסר במעלי שבתא מיקלע ושולחנות לא נפקי עד חד בשבת הלכך מאחרין תנן חל להיות בתוך השבת מקדימין לשעבר ומפסיקין לשבת אחרת מאי לאו אפילו בע"ש לא בתוך השבת דוקא ת"ש איזו היא שבת ראשונה כל שחל ר"ח אדר להיות בתוכה ואפילו בערב שבת מאי לאו אפילו בע"ש דומיא דתוכה מה תוכה מקדימין אף ע"ש מקדימין אמר שמואל בה וכן תנא דבי שמואל בה כתנאי מסרגין לשבתות דבירי ר' יהודה הנשיא ר"ש בן אלעזר אומר אין מסרגין אמר ר"ש בן אלעזר אימתי אני אומר אין מסרגין בזמן שחל להיות בע"ש אבל בזמן שחל להיות בתוך השבת מקדים וקורא משבת שעברה אע"פ שהוא שבט: בשנייה וזכור וכו': איתמר פורים שחל להיות בע"ש רב אמר מקדימין פרשת וזכור ושמואל אמר מאחרין רב אמר מקדימין כי היכי דלא תיקדום עשייה לזכירה ושמואל אמר מאחרין אמר לך כיון דאיכא מוקפין דעבדי בחמיסר עשייה וזכירה בהדי הדדי קא אתיין תנן בשניה וזכור והא כי מיקלע ריש ירחא בשבת מיקלע פורים בערב שבת וקתני בשניה וזכור אמר רב פפא מאי שניה שניה להפסקה תא שמע איזו שבת שניה כל שחל פורים להיות בתוכה ואפילו בערב שבת מאי לאו ערב שבת דומיא דתוכה מה תוכה מקדימין אף ערב שבת מקדימין אמר שמואל בה וכן תנא דבי שמואל בה חל להיות בשבת עצמה אמר ר"ה לדברי הכל אין מקדימין ורב תנמן אמר עדיין היא מחלוקת איתמר נמי א"ר חייא בר אבא אמר רבי אבא אמר רב פורים שחל להיות בשבת מקדים וקורא משבת שעברה וזכור: בשלישית פרה אדומה וכו': תנו רבנן י"אזו היא שבת שלישית כל שסמוכה לפורים מאחריה איתמר ר' חמא בר' חנינא אמר שבת הסמוכה לר"ח ניסן ולא פליגי הא דאיקלע ר"ח ניסן בשבת הא דאיקלע באמצע שבת: ברביעית החדש הזה לכם: תנו רבנן י"ח אדר שחל להיות בשבת קורין כי תשא ומפטירין ביהודיע ואי זו היא שבת ראשונה כל שחל ר"ח אדר להיות בתוכה ואפילו בערב שבת ובשניה וזכור ומפטירין פקדתי ואי זו היא שבת שניה כל שחל פורים להיות בתוכה ואפילו בערב שבת שלישית פרה אדומה ומפטירין וזרקתי עליכם ואי זו היא שבת שלישית כל שסמוכה לפורים מאחריה ברביעית החדש הזה ומפטירין כה אמר ה' [אלהים] בראשון באחד לחדש ואיזו

איזו היא שבת שלישית: הא דאיקלע ראש חדש ניסן ציוס שבת. שלא הולכך להקדים פרשת החודש לשבת שעברה קרינן לשבת שעברה פרה אדומה כרזי (ט) אחא צרי חנינא ולא כסמוכה לפורים לסמוך אזהרת טמאים לפסח. והיכא דחל ראש חדש ניסן צמלע שבת שהולכנו לקרות פרשת החדש צבצב שבת: **סנו רבנן כו'.** צרייתא זו מפורשת למעלה כסירוגין לרב כדלית ליה ולשמואל כדלית ליה: וא"ל

לחיות ערב שבת. מכלל דסבר שקורין פרשת שקלים למחר כשמואל ולפיכך אין מפסיקין. ותנא קמא סבר מקדימין וקורין משבת שעברה שבת כרב, ומפסיקין בשבת שהיא שני ימים באדר. וקיימא לן כרב ואע"ג דפריק שמואל לטעמיה לית הילכתא כוותיה. ת"ד ראש חודש אדר שחל להיות בשבת קורין בכי תשא ומפטירין ביהודיע ואיזו היא שבת ראשונה כל שחל ראש חודש אדר להיות בתוכה ואפי' בערב שבת. בשניה וזכור ומפטירין בה אמר ה' פקדתי, איזו היא שבת שנייה כל שחל(ו) פורים להיות בתוכה (ואם) [נאפי'] בערב שבת. בשלישית פרה אדומה ומפטירין וזרקתי עליכם, ואיזו היא שבת שלישית כל שסמוכה לפורים מאחריה וזה כשחל ראש חודש ניסן באמצע שבת אבל ואם חל ראש [חודש] ניסן להיות בשבת נמצאת שבת שלישית הסמוכה לראש חודש ניסן. ברביעית החדש הזה ומפטירין בה אמר ה' בראשון באחד לחדש כו'. וירושלמי ר' בא בשם ר' חייא בר אשי אין מפסיקין בין פורים לפרה. ר' לוי אמר אין מפסיקין בין פרה לחודש. וסימניהן של פרשיות הללו, בין המוסות הללו אם רצה לשתות ישתה בין שליש לרביעי לא ישתה. ובדין הוא שיקדים החדש לפרה, שבאחד בניסן הוקם המשכן ובשני ימים בניסן נשפרה הפרה, ולמה הקדימה מפני שהיא טהורה כל ש' ישראל.